1850. No.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 12 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 11 Julij.

Uit de dagbladen vernemen wij dat eergisteren de bliksem in onderscheiden streken van Zuidholland, in torens en molens geslagen is, en eenige dezer laatsten daardoor in brand gestoken en vernield zijn.

— Uit Obdam wordt berigt, dat in den nacht van den 9den, te midden eener woelige kermisvreugde, brand ontstond in de nieuw gebouwde herberg, waarschijnlijk door het aan den zolder hangend lamplicht, waardoor dit huis en nog twee belendende boerewoningen, eene prooi der vlammen zijn geworden.

— Het plaatselijk bestuur van Rijsenburg heeft de kermis afgeschaft.

— De wedstrijd van de Koninkl. Jagtclub te Rotterdam zal den 24sten dezer gehouden worden.

— De 5de haringjager is den 9den dezer te Hellevoetsluis aangekomen met 301 ton.

— De zesde algemeene vergadering der *Nederlandsche Entomologische Vereeniging*, zal dit jaar gehouden worden te Arnhem, op Zaturdag 20 Julij, onder voorzitterschap van den Heer Mr. H. Verloren.

— In de *Prov. Friesche Cour.* las men in de vorige week een belangrijk berigt omtrent eene prijsvraag, van betwelk wij, vroeger door plaatsgebrek verhinderd, thans met eenige verkorting het meest hoofdzakelijke hier laten volgen.

De Friesche Staatkundige Vereenigingen: *Vooruitgang* te Leeuwarden, *Hervorming zonder wanorde* op het Bildt, *Staatsburgerschap* te Heerenveen, *Grondwet en Orde* te Sneek, *Orde en Bezuiniging* te Drachten, en *Orde en Regt* te Gorredijk, onderling verbonden onder de zinspreuk: *Eendragt maakt Magt*, zijn van oordeel, dat de staatkundige bewegingen, zoowel in Frankrijk en Duitschland als elders, vooral haren grond hebben in het vrij algemeen aangenomen stelsel van belastingen, hetwelk handel en nijverheid veelzijdig drukt en aan banden legt, en de hoogst mogelijke onevenredigheid in de door de verschillende burgers op te brengen schattingen heeft te weeg gebragt, zoodat het niet kan worden ontkend, dat het door den burger op te brengen bedrag in den regel in geene behoorlijke evenredigheid staat tot zijne rijkdommen.

De Friesche staatkundige Vereenigingen zijn door onderzoek in hun gevoelen bevestigd, dat er geen ander goed stelsel kan worden gevonden, dan dat eener regtstreeksche inkomsten-belasting, maar zij zijn er verre af hare overtuiging als eenig mogelijke waarheid te willen doen gelden. Intusschen staat het bij die Vereenigingen vast, dat ook hier de tijd ten sterkste dringt, om de handen te slaan aan het werk der verbetering; en zij wenschen tevens dat dit op de meest bezadigde en meest verstandige wijze geschiede. Daarom hebben zij gemeend de eerste schrede op dien weg te moeten zetten, door zich te wenden aan de meest verhevene vernuften en de aan kennis en wetenschap meest rijke mannen der beschaafde wereld, met de uitloving van eenen eereprijs voor de beantwoording der onderstaande prijsvraag, en de noodige gelden ter bestrijding der hieraan onafscheidelijk verbonden uitgaven, te verzamelen door het openstellen eener algemeene inteekening van vijftig cents; het vrij latende tot hetzelfde doel aan de commissie geschenken toe te zenden.

De prijsvraag, zal luiden als volgt:

Men stelt zich van de invoering eener algemeene regtstreeksche inkomsten-belasting vele voordeelen voor, en wel met name: bevordering van vrijheid voor handel, nijverheid en landbouw, besparing van kosten op de inning van het belasting-bedrag en eene, meer evenredig drukkende verdeeling van dat bedrag tusschen de burgers.

Men mag als waar aannemen, dat de inkomsten de meest billijke grondslag van belasting zijn. Tot nog toe is men echter steeds afgestuit op de zwarigheid, om het bedrag van ieders inkomsten met genoegzame zekerheid en juistheid te bepalen, hetgeen echter noodzakelijk schijnt, om ze tot eenen meer billijken en minder willekeurigen grondslag te maken, dan de grondslagen, waarnaar de tegenwoordige of andere belastingen geheven worden.

Men vraagt alzoo:

Hoe is het mogelijk in het algemeen, en in het bijzonder voor Nederland, het bedrag van elks inkomsten met zoodanige zekerheid en juistheid te bepalen, dat eene belasting daarnaar geheven, en minder willekeurig en meer billijk zoude zijn, dan andere, vooral dan de tot nu toe geheven wordende, zonder daardoor inbreuk te maken op het beginsel van vrijen handel en wandel, althans meer dan door andere belastingen geschiedt?

Moet ook een zeker gedeelte van ieders inkomsten van die belasting worden uitgezonderd of sommige standen verschoond? En moet de heffing in zuivere evenredigheid der inkomsten geschieden, of moeten ook hoogere inkomsten hooger worden belast? Indien dit laatste, in welke mate moet dan de heffing klimmen?

Moet zoodanige belasting ter vervanging van alle thans bestaande, of slechts van sommige worden ingevoerd?

Moet zij in eens ter vervanging der af te schaffen belastingen worden ingevoerd of trapsgewijze in een bepaald getal jaren? En welke belastingen moeten dan eerst worden vervangen, en welke later en laatst?

Welke voor- en nadeelen zijn uit de invoering eener inkomsten-belasting te wachten?

De voorwaarden, waaronder deze prijsvraag zal worden uitgeschreven, zijn de volgende:

Aan den Schrijver van het best gekeurde antwoord zal een prijs worden uitgereikt van duizend Nederlandsche guldens en eene gouden eerepenning van eene nader te bepalen waarde.

Indien het bedrag der ter bestrijding der kosten dezer prijsuitschrijving gedane inteekeningen dit toelaat, zal aan den Schrijver van het antwoord, hetwelk geoordeeld wordt het meest in waarde met het bekroonde gelijk te staan, eene nader door gemelde Commissie te bepalen belooning, hetzij in geld, hetzij in eene eerepenning worden uitgereikt.

De antwoorden moeten worden geschreven in de Nederduitsche, Hoogduitsche of Fransche taal.

De beoordeeling zal door bovengenoemde vereenigingen worden opgedragen aan beoordeelaars door haar te kiezen uit een dubbeltal, opgemaakt door de Commissie.

Van het bedrag der inschrijvingen zal kennis worden gegeven door middel der dagbladen, en op dezelfde wijze zal door de Commissie met de regeling der prijsuitschrijving belast, rekening en verantwoording van het beheer en de aanwending dier gelden worden gedaan.

Voorts behelst dit berigt de bij inzending van prijsvragen gebruikelijke bepalingen, en eindigt aldus:

»Landgenooten! ondersteunt ons dan ten deze in onze pogingen. Laten wij allen hier de handen in een slaan, want het geldt de oplossing van een veelzijdig besproken vraagpunt, welke op de rust en het geluk der volkeren van Europa van den grootsten invloed zijn kan. Dat eene spoedige en algemeene deelneming ons in staat stelle binnen korten tijd tot de uitschrijving der voorgestelde prijs over te gaan!"

's GRAVENHAGE, 11 Julij.

Ons is ter ooren gekomen, zegt de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, dat de regering zou hebben besloten, om tot verbetering van het Muntwezen in Neêrlands-Indië eenen krachtdadigen maatregel voor te stellen. Men spreekt van eene belangrijke geldleening tot dat einde.

— De Minister van Oorlog heeft bekend gemaakt dat op het Topographisch Bureau van zijn departement in steendruk wordt gebragt eene door de Officieren van den Generalen Staf vervaardigde Topographische Kaart des Rijks, op de schaal van 1/50,000, al die bijzonderheden bevattende, welke de grootte der schaal slechts eenigzins toelaat; dat de kaart ontwikkeld is, volgens de gewijzigde projectie van Flamsted, terwijl tusschen de vaste punten van de groote driehoeksmeting, van den Generaal Kraijenhoff, door middel van secondaire en tertiaire triangulatien, zooveel vaste punten zijn verkregen, als vereischt werden, om aan het geheel de meest mogelijke juistheid van ligging te verzekeren.

Dat de geheele kaart zal bestaan uit 62 bladen; dat elk blad 8 palmen breed en 5 palmen hoog is, en alzoo eene oppervlakte aanwijst van 1000 vierkante mijlen, of 40 vierkante uren van 5000 ellen, doorsneden met de meridianen en parallellen van 5′ tot 5′; zijnde de eerste meridiaan, waaruit de lengtegraden gerekend worden, genomen door den toren der Westerkerk van Amsterdam.

Dat verder, ten einde niemand te verpligten meerdere bladen te nemen, dan hij voor zijn gebruik benoodigd heeft, de voorschreven kaart, achtereenvolgend, in afzonderlijke bladen, tegen den prijs van *f* 2,80 voor elk vol

blad zal worden verkrijgbaar gesteld, zoowel bij het Departement van Oorlog zelf, op schriftelijke aanvrage, als bij zoodanige boekhandelaars, die zich met het debiet daarvan, onder de gewone voorwaarden, zouden willen belasten.

Dat eindelijk het blad Arnhem afgedrukt zijnde, daarvan, en van het Verzamelingsblad, tot proeve, inzage zal kunnen worden genomen op de bureaux der Heeren provinciale Gouverneurs, daartoe door hem Minister in staat gesteld en vertoond; mitsgaders aanvankelijk bereids bij de Boekhandelaren: Gebroeders van Cleef te Amsterdam en te 's Hage; Hulst van Keulen te Amsterdam; Erven Doorman te 's Hage en Broese en C°. te Breda.

— De Hooge Raad heeft dezer dagen beslist in het regtsgeding, wegens het opschrijven en uitgeven van kanselredenen van Predikanten, en heeft verklaard, dat, door dit bedrijf niet is gehandeld tegen het voorschrift der wet van 25 Januarij 1817, en dat alzoo teregt door het Geregtshof van Noord-Holland regtsingang in deze is geweigerd.

De Hooge Raad zegt in hare uitspraak onder anderen: dat hij niet is geroepen om in beschouwingen te treden omtrent de vraag, wat uit een wetgevend oogpunt ten deze zou kunnen worden wenschelijk geacht, noch ook het hier gebeurde aan de beginselen van zedelijkheid te toetsen, maar alleen en uitsluitend de vraag heeft te onderzoeken, of tegen hetgeen hier heeft plaats gevonden bij de strafwet van 25 Januarij 1817 is voorzien, en of de regter, door die wet niet toe te passen, dezelve heeft geschonden en dat daarbij alleen de wet zelve, en niet wat in andere landen onder andere wetgevingen regtens is, kan in aanmerking komen.

Dat de Regtbank, waarmede het Hof zich, wat de motieven betreft, heeft vereenigd, van meening is geweest, dat de aangehaalde wet het hier vermelde geval blijkbaar niet heeft op het oog gehad.

Dat het bestaan van een handschrift niet alleen geen noodzakelijk vereischte is voor eene leerrede, welke, als voor de vuist kunnende zijn uitgesproken, niet behoeft te zijn in geschrift gebragt en mitsdien *per se* geen letterwerk daarstelt, en dat het bestaan van een manuscript der uitgesprokene leerrede en het misbruik maken daarvan ten deze zelfs niet wordt beweerd, maar alles zich bepaalt tot woorden, die door den Leeraar in het openbaar zouden zijn uitgesproken; en de strafwet geene extensive uitlegging gedoogt, en dat, al mogt er dus hier aan een *casus omissus* kunnen worden gedacht, dit alleen door den wetgever, en niet door den strafregter, zou vermogen te worden aangevuld.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 10 Julij.

In deze zitting heeft de Heer van Voorst, na de voorlezing der notulen, zich beklaagd over de wijze waarop heden in de officiele *Staats-Courant* verslag is gegeven van de verklaringen, gisteren door de Ministers afgelegd, als zoude volgens dat verslag de Regering in de zitting van gisteren hebben verklaard, dat de letters *c* en *d* van het bekende besluit van 1841, betrekkelijk de afgescheidenen, door haar niet meer zouden worden toegepast. Hij vreesde, dat daaruit groote ongelegenheden zouden kunnen ontstaan. Hij herinnerde hetgeen er was gezegd, en drong er op aan, dat de *Staats-Courant* de dwaling zou herstellen.

De Ministers van Binnenl. Zaken en van Justitie hebben toen herinnerd aan hetgeen er gisteren is gebeurd en te kennen gegeven, dat hunne verklaringen onderling niet in strijd waren. Het Koninklijk besluit van 1841 zal bij de vaststelling van de wet, nopens het regt van vereeniging en vergadering, komen te vervallen. De Minister van Justitie heeft er echter thans bijgevoegd, dat er tusschen den Raad van State en zijn Ministerie overwegingen aanhangig zijn over de vraag, of het genoemde besluit, in afwachting van die wet, kan worden gewijzigd of ingetrokken.

Deze woordenwisseling liep daarmede ten einde.

De Commissie, belast met het onderzoek van de rekening van het fonds nopens de herbelasting van de grondbelasting, heeft, bij monde van den Heer Lotsy, verslag gedaan. — Ter griffie en drukken en ronddeelen van het verslag.

Ingevolge de deswege vastgestelde bepalingen bij de kieswet, is besloten aanstaanden Vrijdag over te gaan tot de loting van aftreding voor de leden der Tweede Kamer.

Daarna zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over het ontwerp tot uitvoering van art. 7 der Grondwet.

Een aantal sprekers hebben aan deze algemeene beraadslagingen deel genomen. De Ministers van Binnenl. Zaken en van Justitie hebben de algemeene strekking breedvoerig verdedigd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft gezegd, dat de algemeene bedenkingen, die wegens dit ontwerp gemaakt zijn, gerangschikt kunnen worden tot vier klassen, als: I. bedenkingen tegen de bepalingen nopens het Nederlanderschap; II. wegens het ingezetenschap; III. ten opzigte van art. 4 van het ontwerp; en IV. ten aanzien der Naturalisatie, welke punten de Minister vervolgens in 't breede ontwikkelt.

De Heer Wintgens beantwoordt den Minister en behandelt bepaaldelijk de door dezen ontwikkelde twee stellingen. De eerste stelling van den Minister was, dat de Grondwet eene wet eischt, die verklaart, wie Nederlanders zijn. De spreker beaamt die stelling ten volle, maar voegt er bij de stelling, dat die wet reeds bestaat in het Burgerlijk Wetboek, en dat, zoo dat wetboek niet voldoende is, men het veranderen moet, maar geene andere wet vaststellen, om aan het vereischte bij de grondwet te voldoen; anders bestaat er onzekerheid ten deze in het oneindige. Art. 7 is niet geschreven voor de toekomst, evenmin als art. 4 der Grondwet iets voor de toekomst bepaalt. Aan art. 4 der Gwt. is evenzeer voldaan in het Burgerlijk Wetboek. De tweede stelling van den Minister was, dat het Burgerlijk Wetboek gebrekkig is, dat daarin de burgerschaps-regten besloten zijn binnen den kring der burgerlijke regten.

Hij acht wel gegrond de bedenking omtrent de onvolledigheid van het Burgerlijk Wetboek, maar dit levert volgens hem geene reden op om eene wet daarnaast te stellen, maar wel om veranderingen en verbeteringen te brengen, waar die noodig zijn.

De Heer Donker Curtius, de overwegingen van de voordragt tot grondslag van zijn betoog nemende, is van meening, dat er geene noodzakelijkheid bestaat, om te verklaren, wie Nederlanders zijn, en zeker niet op den voet van dit ontwerp; dat er evenmin noodzakelijkheid bestaat om bij de wet de algemeene voorwaarden en vormen vast te stellen, naar welke de hoedanigheid van Nederlander bij wege van naturalisatie in ieder bijzonder geval zal kunnen worden aangevraagd en verleend. Al aanstonds merkt hij op, dat het buiten allen twijfel is, dat het Burg. Weth. reeds verklaard had wie Nederlanders zijn, en dat, zoolang die wet niet gewijzigd is, zij ook moet gelden. Nu heeft men wel gezegd, dat de bepalingen in het B. W. zeer slordig zijn gesteld; spr. laat dit voor rekening van den Minister van Binnenl. Zaken; maar als hij de bepalingen van het B. W. met deze voordragt vergelijkt, dan ziet hij niet in, dat deze zoo veel beter gesteld is.

De Minister van Binnenlandsche Zaken beantwoordt op nieuw de gemaakte bedenkingen. Hij blijft volhouden dat de verandering van de bepalingen van het Burg. Wetb. bij deze gelegenheid, niet zonder bezwaar was. Bovendien zou hij liever dergelijke bepalingen geheel buiten het Burg. Wetb. houden, zij zouden in dat geval onder de algemeene bepalingen van dit Wetb. moeten worden opgenomen. Hij verdedigt de voordragt ook tegen het verwijt dat zij in strijd zou zijn met de Grondwet. Hij beschouwt de bepaling van art. 4 noodzakelijk. Het is toch gebleken, dat de personen, daarbij bedoeld, zich, ten aanzien van hunnen staat, in twijfelachtigen toestand bevinden. In België zijn ze uitgesloten. Hier te lande kunnen zij geene vreemdelingen zijn.

De Minister van Justitie komt in de eerste plaats terug op het vraagstuk over het Nederlanderschap en beantwoordt inzonderheid het punt der naturalisatie.

Na nog eenige woordenwisseling worden de algemeene beraadslagingen gesloten.

Daarna zijn die over art. 1 gehouden. Ook dat art. heeft tot vele discussien aanleiding gegeven.

Bij stemming is het eerste artikel aangenomen met 35 tegen 15 stemmen.

Dat artikel luidt als volgt:

»Nederlanders, ten aanzien van het genot van burgerschaps-regten zijn:

1°. die geboren zijn uit ouders, binnen het Rijk in Europa gevestigd;

2°. die binnen het Rijk in Europa uit aldaar niet gevestigde ouders geboren, binnen het jaar, nadat zij den vollen ouderdom van 23 jaren hebben bereikt, hun voornemen om daar te blijven wonen aan het bestuur hunner woonplaats hebben verklaard.

Zij echter, welke dien ouderdom bij de afkondiging dezer wet reeds hebben bereikt, kunnen die verklaring nog gedurende het jaar na die afkondiging doen;

3°. die genaturaliseerd zijn;

4°. die van de in de voorgaande nummers genoemden afstammen, ten ware de geboorte op een tijdstip mogt hebben plaats gehad, waarop de ouders in een der termen van art. 9 waren vervallen."

Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

Zitting van Donderdag 11 Julij.

In deze zitting is art. 2 aangenomen met 48 tegen 5 stemmen.

Over art. 3 over den tijd en wijze hoe vreemdelingen ingezetenen worden, werden langdurige debatten gehouden.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft, na beantwoord te hebben de bedenkingen, welke hem minder gegrond toeschenen, de Heeren van Twist en van Heemstra, die hunne bezwaren meer bepaald in den vorm of van amendement of als leiddraad tot verbeterde redactie hadden geformuleerd, verzocht beider lezingen zoo mogelijk tot een geheel te brengen en zich dienaangaande te verstaan, als wanneer de Minister zou kunnen nagaan, of hij tegen het geheel der nieuwe redactie soms hoofdbezwaren mogt kunnen hebben, hetgeen hij voor alsnog meent niet het geval te zijn.

Ten slotte is het artikel eenigzins gewijzigd aangenomen, met 51 tegen 6 stemmen.

Art. 4 wordt, na eene wijziging van bloote redactie der Regering, aangenomen.

GOUDA, 5 Julij.

De Raad is heden terug gekomen op het onlangs genomen besluit, waarbij was vastgesteld, dat den onderwijzer in de Wis- en Natuurkundige Wetenschappen aan het op te rigten Gymnasium, zou worden toegelegd eene jaarwedde van ƒ1,200, in plaats van ƒ1,000.

De Raad heeft thans besloten dat de benoeming zal geschieden uit de sollicitanten, die zich hebben aangemeld tegen de eerst uitgeloofde jaarwedde van ƒ1,000, en onder bepaling dat de benoemde onderwijzer, wil hij zijne betrekking vaarwel zeggen, daarvan drie maanden te voren den Raad zal moeten kennis geven, terwijl de Raad van zijne zijde zich verbindt, wil hij ontslag verleenen, daarvan mede drie maanden te voren den belanghebbende te verwittigen. Dientengevolge kan de benoeming, als eene tijdelijke worden aangemerkt en behoudt de Raad steeds aan zich de bevoegdheid, mogt de benoemde persoon niet bevallen, hem ten allen tijde door een ander te doen vervangen.

Volgens een later berigt is de Heer J. L. Terwen, bezittende den eersten onderwijzersrang, en staande aan het hoofd van eene bijzondere school der tweede klasse in deze stad, heden door den Raad benoemd tot Lector in de Wis- en Natuurkundige Wetenschappen aan het op te rigten Gymnasium.

(*N. R. Cour.*)

GRONINGEN, 8 Julij.

Op den 6[den] dezer ontdekte men alhier, dat het hondje van den Heer J. Heikens, Adjunct-Commies van de 2[de] klasse, wonende in de N. Kijk-in-'t Jat-straat, vlagen van dolheid vertoonde. Gelukkig bevond zich het dier binnenshuis. — De vrouw des huizes het onheil bemerkende, nam oogenblikkelijk de vlugt uit de kamer en sloot dezelve. Nadat het dier alzoo eenige oogenblikken in het vertrek had rondgevlogen, is het E. A. de Boer, zilversmid, gelukt, het dier met eene sabel af te maken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Julij.

De Hertog van Cambridge, die sedert eenige dagen ernstig ongesteld was, is heden avond overleden. Hij was de zevende en jongste Zoon van wijlen Z. M. George III, den 24[sten] Febr. 1774 geboren, en had dus den ouderdom van 76 jaren bereikt.

— In het Hoogerhuis zijn vele vertoogen ingebragt tegen de afschaffing der Zondag-dienst op de Postkantoren, welke door de Bisschoppen van Londen en Oxford beantwoord zijn. Door die afschaffing verkrijgt men eene bezuiniging van 50,000 £.

— De Hollandsche Herv. Gemeente alhier, die den 24[sten] dezer maand haar *drie-honderdjarig bestaan* vieren zal, mogt Zondag ll. het voorregt genieten, den Amsterdamschen Evangelie-leeraar, D[s]. Kortenhoef Smith, de predikbeurt te zien vervullen. De waardig man stichtte het kleine doch aandachtige gehoor, naar aanleiding van het laatste gedeelte van het 10[de] vers uit het 46[ste] Hoofdstuk van Jesaia: »*Mijn raad zal bestaan en ik zal al mijn welbehagen doen.*" (*Amst. Cour.*)

— De berigten uit de fabrieksteden luiden zeer gunstig; er zijn vele bestellingen ontvangen voor de Vereenigde Staten.

— Tijdingen uit Britsch Guyana, dd. 5 Junij ll. melden, dat de geldschaarschte onder de eigenaars van plantaadjes aldaar ten toppunt was gerezen. Gedurende de jongste veertien dagen waren zeven plantaadjes, welke voor een jaar nog golden 170,000 £, openbaar verkocht op regterlijk gezag, gemiddeld voor eene som van 14 à 15,000 £, dat is naauwelijks een twaalfde gedeelte van hare vroegere waarde.

Het blad van Britsch Guyana deelt mede, dat al de gronden der kolonie sedert 2 jaren van eigenaar veranderd zijn, en dat er nimmer in eenig land eene nadeeliger industriële crisis heeft bestaan, dan thans in Britsch Guyana.

— Een soldaat van het 39ste regiment, in garnizoen te Atalone, heeft plotseling, door het overlijden van eenen bejaarden oom te Cuba, een vermogen van ƒ 600,000, benevens twee landgoederen op dat eiland, geërfd. Hij heet Marryal en is nog slechts 20 jaren oud.

— De West-Indische stoombooten hebben het laatst verloopen halfjaar uit Amerika aangebragt voor bijna 12 millioen dollars, aan goud en zilver in baren, en stofgoud, waaronder voor ½ millioen £ aan goud uit Californie. Er is voor ruim 1 millioen dollars, aan goud en zilver meer aangebragt dan in 1849.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Julij.

In de zitting der Wetgevende Kamer van gisteren is het weder geducht wanordelijk toegegaan, toen na de beraadslaging over het al of niet dadelijk in overweging nemen van de wet op de drukpers, hetgeen met 368 tegen 251 stemmen werd aangenomen, de Minister van Justitie de Februarij omwenteling eene noodlottige gebeurtenis noemde. De bergpartij wilde dat de Minister tot de orde zou worden terug geroepen. De Voorzitter was eindelijk genoodzaakt, daar door het geschreeuw dat van alle kanten opging, niemand zich meer kon doen hooren, de vergadering te sluiten.

De beraadslagingen zijn den volgenden dag voortgezet; de vertegenwoordigers waren iets bedaarder.

— De stemming der gemoederen in de hoofdstad is tegenwoordig zeer kalm, hetgeen ten deele wordt toegeschreven aan de vernieuwde levendigheid, die zich sedert eenigen tijd, en bepaaldelijk sedert de aanneming der dotatie-wet, bij eenige voorname takken van nijverheid geopenbaard heeft. Zelfs de wijziging van de kieswet schijnt weinig indruk te hebben gemaakt, niettegenstaande daaruit blijkt dat het getal kiezers voor de stad Parijs van 224,000 tot 74,000 gedaald, en in de buiten-gemeenten nog veel sterker verminderd is.

— De Generaal Mollière is ten gevolge van het gebruik van vergiftigde champions overleden. Ook de leden van zijn gezin zijn meer of min ongesteld.

— Gisteren had hier op het Champ de Mars een nooit gezien schouwspel plaats. De luchtreiziger Poitevin steeg met een luchtbal op, gezeten op een daar onderaan hangend paard. Het schuitje was met ballast gevuld en van daar liepen touwen naar beneden, waarin het paard hing, stevig bevestigd met banden en riemen. Het weder was zeer ongunstig, want er woei schier een orkaan, maar de onversaagde reiziger bleef toch bij zijn plan om op te stijgen met zijnen monster-ballon, die bijna 40 ellen in omtrek had. Bij het verlaten van den grond was het dier zeer onrustig en sloeg geweldig met de pooten; doch deze woestheid maakte kort daarna plaats voor eene volstrekte onbewegelijkheid; het paard liet toen de pooten als verlamd hangen. Ten 6 ure 10 minuten was de opstijging geschied, ten 8 ure kwamen ballon, man en paard weder heelhuids op den grond, op eene opene plek in een bosch in Grisi, in het departement Seine-et-Marne. Het paard had geenerlei letsel van belang bij den ongewonen togt ondervonden; doch op zekere hoogte was zijne ademhaling belemmerd geweest, en was er bloed uit den bek en de neusgaten gestroomd. Zoodra het nedergekomen was, begon het met gretigheid gras te eten. De Heer Poitevin kwam kort daarop, gedragen door zijnen togtgenoot, hier ter stede terug.

— Een drukkersgast van 17 jaren Walker genaamd, van eene zeer ongeregelde levenswijze, die eergisteren gevat werd, daar men bij hem het voornemen bespeurde, om op den President der Republiek een' aanslag te wagen, en hij dit ook dadelijk bekende, is naar Bicêtre overgebragt, omdat men meent dat hij niet wel bij zijne zinnen is. Hij is daar onder het toezigt van Geneesheeren geplaatst.

PRUISSEN.

BERLIJN, 7 Julij.

De Regering zal eerdaags maatregelen nemen tot beperking van den aanmerkelijken omloop van vreemd papier.

— Door de opwekkingen van D[r]. Gützlaff hebben zich in onderscheidene plaatsen zendelinggenootschappen gevormd ter verspreiding van het Christendom in China; een groot aantal jonge Godgeleerden hebben zich aangeboden om het Evangelie in China te prediken.

HANOVER.

In de Fabriek van Lucifers van Deig, te Lauterberg, niet verre van Göttingen, werken 153 personen aan het maken der strijkstokjes, het bedekken met het mengsel en inpakken enz.; men vervaardigt er ook chemische waskaarsjes, hoedjes of peperhuisjes voor sigaren en zwam. Buiten de fabriek werken 54 hout- en beendraaijers, 72 kartonwerkers, 22 spanendoosmakers, 21 kastenmakers en timmerlieden, 10 slotenmakers en blikslagers en 2 touwslagers voor bindgaren, dus te zamen 181.

Dan worden nog van elders wekelijks aangevoerd 130,000 ruwe houten busjes, — het werk op zijn minst van 200 man; zoodat aan deze ééne fabriek 534 personen werkzaam zijn.

Men maakt er dagelijks in 12 uren 4 en in het jaar 1250 millioen zwavelstokjes; waskaarsjes dagelijks 300,000 en in het jaar 90 millioen; sigarenhoedjes dagelijks 116,000 en in het jaar 36 millioen; slag of wrijfzwam dagelijks 24,000 en in het jaar 7½ millioen; gelakte doosjes 100 per dag.

Zij worden wijd en zijd verzonden. Een Engelsch huis ontvangt 's wekelijks 1,000 gros doosjes zwavelstokjes. Buiten de fabriek worden jaarlijks ruim 7 millioen zwavelstokken- of lucifers-doosjes, ruw, gepolijst, van karton, ijzeren, blikken of met goud en zilver versierde doosjes gemaakt. Men heeft Boheemsche houtdraaijers, die 360 doosjes per dag leveren.

WURTEMBERG.

STUTTGARDT, 5 Julij.

De Koning heeft aan zijn volk eene proclamatie gerigt, door de nieuwe Ministers gecontrasigneerd, waarin de gronden worden uiteengezet, die hem bewogen hebben de Wetgevende Kamer nogmaals te ontbinden en die daarop neêrkomen, dat hij met haar tot geene schikking heeft kunnen geraken. Hierbij is de vermaning gevoegd zulks bij de nieuwe verkiezingen wel in het oog te houden, omdat het mislukken dezer nieuwe proeve zeer ernstige gevolgen zonde kunnen na zich slepen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 7 Julij.

De Keizerlijke Bibliotheek alhier is dezer dagen verrijkt met een zeer oud Grieksch manuscript, getiteld: *Boek der verschijning en toekomst van Jesus Christus*, hetwelk voor eenigen tijd te Constantinopel is ontdekt door den Hongaarschen geleerde, Waldick.

Volgens eene noot, welke zich onder op het laatste blad van dit handschrift bevindt, en welke door dezelfde hand als het geheele boek geschreven is, zou het manuscript afkomstig zijn van een Bisschop uit de tweede eeuw, Clement genaamd, wiens bestaan tot heden nog onbekend is.

— Prins Albert van Saksen heeft aan den Keizer een bezoek gebragt, terwijl de Koning van Saksen er een bij den Koning van Pruissen aflegde, men denkt met de bedoeling om de onderlinge eensgezindheid te herstellen of te bevorderen.

— In de verordeningsbladen voor de brievenposten, ijzeren spoorwegen en telegraphen leest men de voorschriften over de uitoefening van den brievenpostdienst voor de mede-stoomende post-spoordienstbeambten. Deze hebben een daartoe ingerigte wagon, waarin zij hunne postbetrekkingen geregeld uitoefenen, brieven afgeven, bezorgen, enz. In Beijeren zijn op de spoorwegen gelijke inrigtingen tot stand gebragt.

— Men zal wegens de schaarschte van het rundervleesch tot het eten van paardenvleesch moeten overgaan, hetgeen de dagbladen zeer aanraden.

— Waarschijnlijk zal de staat van beleg dezer hoofdstad met 10 September worden opgeheven, omdat dan ook de Keizer zou gekroond worden.

— Men schrijft uit Smyrna van den 24[sten] Junij, dat de Sultan op zijne reis aldaar is aangekomen, en met gejuich ontvangen.

— Men klaagt in Hongarye zeer over het gebrek aan handen bij de aanstaanden oogst, zoodat men wenscht, dat de plannen der Regering tot kolonisatie spoedig verwezenlijkt worden. Vele boeren in Tyrol maken zich gereed om naar Hongarye te verhuizen.

ZWITSERLAND.

Volgens de jongste volkstelling in Zwitserland, bedroeg de geheele bevolking van het bondgenootschap 2,393,641 zielen. In 1837 was die bevolking 2,180,258 zielen, alzoo eene vermeerdering in den tijd van 13 jaren van 203,383 zielen.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 27 Junij.

De stoomboot heeft uit Californië 250,000 dollars stofgoud medegebragt, en het berigt van een vreeselijken brand te San Francisco, die een vierde gedeelte der stad vernielde en ongeveer vijf millioen dollars schade aanrigtte; men schrijft den brand aan kwaadwilligheid toe. De inwoners van San Francisco waren bezig het verbrande gedeelte der stad te herbouwen. Een troep wilde Indianen heeft een aanval op de gouddelvers gedaan en er 3 vermoord.

— In het geregtshof te Memphis is een twist ontstaan, ten gevolge waarvan 4 personen met messen gedood en eenige anderen gewond werden.

— Door een' doorbraak van de Missisippi in het district Point Coupé heeft eene zware overstrooming plaats gehad.

— De stoomboot Griffith, waarop 300 personen, meestal landverhuizers waren, is in brand geraakt en vernield; nog geen 50 zijn er gered.

STADS BERIGT.

De BURGEMEESTER der STAD LEYDEN noodigt bij deze, ingevolge art. 7 der Wet van den 4den dezer maand (*Staatsblad* N°. 37) de belanghebbenden uit, om zoo zij binnen deze Stad in de Directe Belastingen tot een minder bedrag dan *f* 50 zijn aangeslagen doch het ontbrekende elders betalen daarvan *binnen drie dagen* te doen blijken ter Secretarie dezer Stad ten einde op de Kiezerslijsten te worden gebragt.

De Burgemeester voornoemd,

Leyden, 11 *Julij* 1850. DU RIEU.

KERKNIEUWS.

EDAM, 8 Julij. Heden is door den breeden Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente alhier, het volgende drietal gemaakt: DD. Hooykaas Herderscheê, te Kamperveen; Vinke, Th. Dr. te Beest; Moltzer, te Waalwijk; de laatste bij herstemming tegen Berkhout, te Monster, en werd daaruit beroepen Ds. J. Hooykaas Herderscheê, te Kamperveen.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: A. J. RIJSHOUWER

MET

D. H. LANDA.

LEYDEN, 11 Julij 1850.

Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER, HENRIETTA, JOHANNA, MARIA IJSSELSTEIJN, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 9 Julij 1850. C. A. SCHMIER.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON, G. MEIJER, geliefde Echtgenoote van

J. J. VAN DOOREMAALEN.

LEYDEN, 10 Julij 1850.

De Ondergeteekende gevoelig voor de bewijzen van deelneming bij de bevalling zijner geliefde Echtgenoote betoond, betuigt bij deze hiervoor zijnen dank.

LEYDEN, 11 Julij 1850. J. HARTEVELT Az.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I. N°. 240, te *Leyden*, wordt gevaceerd *Dingsdags*, *Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo Julij 1850, van de 2½ pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI.

» » A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUYM en BACKER.

» » S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & LE JOLLE en BUYS & KERKHOVEN. En

DE WED. H. F. TJEENCK, c. s.

Tot Betaling der COUPONS van CERTIFICATEN, 2½ pCts. *Werkelijke Schuld*, gedomicilieerd op het *Administratie-Kantoor*, gevestigd te *Leyden*, en verschenen primo Julij 1850, zal worden gevaceerd des Dingsdags van elke week, *van 12 tot 2 ure* namiddags, ten Kantore der Administratie op de Hooglandsche Kerkgracht, Wijk VII. N°. 972, te Leyden.

S. L. SWAAB,

Professeur pour tout ce qui concerne les Maladies des Cheveux, COIFFEUR DE S. M. LE ROI.

Zal zijn te consulteren in het Hôtel: *Le Lion d'Or*, Breedestraat, op Vrijdag en Zaturdag den 12den en 13den Julij, van des morgens 9 tot des namiddags 5 ure.

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 16den Julij 1850, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horlogiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Maart 1849.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

DE ROB van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, welke alleen geautoriseerd is, geneest grondig en in weinigen tijd, den Blaauwworm (dartres), de Kliergezwellen, de Pijnen, den Bloedvloed, Rheumatismus, Syphilitische Jicht, onlangs opgekomen Afvloed, of welke tegen Kopahu en de inspuitingen hardnekkig blijven; zoo ook de nieuwe en verouderde Syphilitische Ziekten, welke aan het Kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan.

Prospectus gratis. Prijs 8 franken en een half. Te bekomen bij alle voorname Apothecars.

Eene verzwering in de borst door de Zalf en Pillen van Holloway genezen.

Omtrent drie jaren geleden had Mejufvrouw O'FLAHERTY, in de Millstraat te Cork woonachtig, het ongeluk, eene zware kneuzing op de borst te krijgen. Vier maanden later werd de pijn heviger en het lijdende deel zwol aanmerkelijk op. Men wendde onderscheidene middelen aan, doch alles zonder goed gevolg. Eindelijk vormde er zich een Ettergezwel, waaruit zich eene groote hoeveelheid bedorven vocht ontlaste, hetwelk het gestel der lijderes buitengewoon verzwakte. Toen werden haar, door eene Dame van hare kennis, zeer sterk de *Pillen* en *Zalf* van HOLLOWAY aanbevolen. Zij bevolgde dien raad, en binnen korten tijd was hare wond genezen en zij is thans volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 10 JULIJ.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	57 5/8	57 3/4	57 7/8
Dito Certificaten	» 3	»	68 1/4	68 1/2	—
Dito dito	» 4	»	87 7/8	88 1/16	87 7/8
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	170 1/2	171	—
O. I. Leening	» 4	»	86 7/8	86 15/16	86 7/8
Dito Holl. Spoorweg	»		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	103 1/2	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	106	106 1/8	106
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	105	105 1/8	105 1/8
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	95 3/4	—	—
Dito 1840	» 4	»	89 3/4	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	89 7/16	89 1/2	89 1/2
Dito dito Nieuwe	» 4	»	89	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	67 3/8	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4	»	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	12 3/4	12 13/16	12 3/4
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	—	—	—
Dito Obligatiën	» 3	»	39 1/8	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	33 5/8	33 11/16	33 5/8
Coupons Ardoins			8 3/8	8 5/8	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	89 3/4	—	—
Dito	» 4	»	69 3/4	69 7/8	69 3/4
Dito Metall.	» 5	»	77 7/8	78 1/4	—
Dito Nieuwe	» 5	»	82 1/2	82 7/8	82 5/8
Dito 1847	» 2½	»	42 1/8	42 5/8	42 1/4
BELGIE, Banc.	» 2½	»	48 1/4	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	48 3/8	48 7/16	48 7/16
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	91 1/2	91 3/4	91 1/2
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	35 11/16	—	—
Dito dito	» 4	»	36 1/16	36 3/16	36 1/8
VENEZUELA,	» 2¼	»	—	—	—
MEXICO,	» 5	»	30 1/4	—	—
AMERIKA, Bankactiën	»		3 1/2	—	—

Grieken 5 5/8, 6 5/16. Braz. 1843 100 £ 90 1/4.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.